

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Oslo, 28. september 2017

C. J. Hambros plass 5
0164 OSLO
Telefon 24 14 91 00
Faks 24 14 91 01
e-post lbf@lbf.no
www.leieboerforeningen.no
Bank 7874 06 22160
Klientkonto 7878 06 03819
Org. nr. 9700 158 68 MVA

Vedr.: NOU 2017:6 Offentlig støtte til barnefamiliene

Leieboerforeningen takker for mulighet til å levere høringssvar til NOU 2017:6 Offentlig støtte til barnefamiliene. Leieboerforeningen har gjennom året jobbet med barnefattigdom som en del av kampanjen «1 av 10 barn», og gjennom foreningens deltakelse i Samarbeidsforum mot fattigdom og gjennom Kontaktutvalget mellom samarbeidsforumet og regjeringen.

Vedlagt følger foreningens høringssvar.

Med vennlig hilsen
LEIEBOERFORENINGEN

ANNE-RITA ANDAL
Prosjektleder kommunale boliger

Høringssvar NOU: 2017 Offentlig støtte til barnefamiliene

15.3.1 Barnetrygd

Leieboerforeningen støtter ikke utvalgets flertall jfr. kap. 15.3.1 om innførsel av målrettet barnetrygd. Som en del av Samarbeidsforum mot fattigdom, tilslutter LbF seg forumets uttalelse:

«SF sitt prinsipielle syn er at mer penger til barnefamiliene bør finansieres solidarisk av befolkningen som helhet og ikke finansieres ved innstramminger som ensidig rammer barnefamiliens økonomi og levekår her og nå. Universelle ordninger er i seg selv gunstig for oppslutningen om velferdsstaten og dens legitimitet. SF mener barnetrygden er et godt virkemiddel for å omfordele fra dem uten omsorg for barn til dem med omsorg for barn, og også for å omfordele mellom en persons ulike livsfaser. Behovsprøving av barnetrygden vil medføre mye unødvendig administrasjon, dette unngås ved å gi barndommen egenverdi, og å utbetale den uavhengig av foreldrenes yrkesaktivitet. Behovsprøving og skattelegging kan også svekke foreldrenes arbeidsinsentiver, først og fremst mødrenes»

15.1.10 Bostøtte

Vanskeligstilte på boligmarkedet er personer og familier som ikke har mulighet til å skaffe seg og/eller opprettholde en tilfredsstillende bolig på egen hånd. De befinner seg i en eller flere av følgende situasjoner: uten egen bolig, står i fare for å miste boligen sin og/eller bor i uegnet bolig eller bomiljø.

Fattige barnefamilier er særlig utsatt på boligmarkedet. I dag er det rundt 120.000 vanskeligstilte på boligmarkedet i Norge. Barnefamilier utgjør en stor gruppe av de vanskeligstilte.

Vanskeligstilte barnefamilier bor både i private utleieboliger, kommunale boliger og i eide boliger. Felles for disse er at de ikke har mulighet til å skaffe seg eller opprettholde et tilfredsstillende boforhold på egen hånd. Noen står således også i fare for å miste sin bolig.

Barnefamilier i denne kategorien bor ofte trangt og dårlig, og denne gruppen er overrepresentert blant vanskeligstilte. Jo flere barn familiene i denne gruppen har, jo mer utsatt er de. I tillegg til trangboddhet, lever mange vanskeligstilte barnefamilier i dårlige bomiljø. Mange må også flytte når kontrakten skal fornyes, og i sum fører disse faktorene til en betydelig belastning for familien.

Et av statens virkemiddel for å lette på situasjonen for vanskeligstilte barnefamilier på boligmarkedet er bostøtten. Bostøtten ble innført i 1970, og styrket i 2003. I juli 2017 er det omtrent 87.000¹ mottakere av bostøtte i Norge.

Dagens regelverk åpner for at alle over 18 år kan søke, bortsett fra studenter og personer i førstegangstjeneste. Tjenesten er effektivisert ved elektronisk behandling av søknader det siste året.

Utvalgets innstilling

Utvalget erkjenner at en hensiktsmessig bolig er et «grunnleggende gode for barnefamilier».

Videre skriver utvalget at «Det er til barnets beste at familien har en tilfredsstillende boligsituasjon. En sterk prisvekst i boligmarkedet har gjort at utgifter til bolig opptar en stadig større andel av husholdningenes disponible inntekt». Utvalget peker på at det i liten grad er ordinære barnefamilier med stram økonomi som mottar bostøtte, men kun de mest vanskeligstilte. Utvalget mener derfor at ordningen ikke treffer barnefamilier i særlig grad. Utvalget støtter de nylige endringene i systemet for prisjustering av bostøtten, slik at realverdien

¹ http://biblioteket.husbanken.no/arkiv/dok/Statistikk/Maanedsstatistikken_for_juli_2017.pdf

av ordningen beholdes. Endringene ble innført i 2017, på grunnlag av at bostøtten ikke hadde blitt prisjustert siden 2009. Utvalget ber også om at bostøtten utredes nærmere for at den skal gjøres mer relevant for barnefamilier.

2.3. Leieboerforeningens kommentar

Leieboerforeningen stiller seg bak utvalgets innstilling. Norge har et av verdens minst regulerte leiemarkeder, og antall vanskeligstilte ser ut til å øke. Leieboerforeningen mener bostøtteordningen bør styrkes betraktelig. I dag er det kun de aller mest vanskeligstilte som kvalifiserer til bostøtten. Dessuten har 74 % av bostøttemottakerne boutgifter over bostøttetaket. I Oslo er tallet 83 %. ²

Dette tyder på at bostøttereglementet er for strengt. Ved å styrke ordningen slik at bostøttetaket ligger på gjennomsnitts-leiesum, vil støtten kunne bidra til å gi vanskeligstilte barnefamilier mulighet til en god bolig, heller enn en bolig som er for trang eller på andre måter lite egnet som del av et barns oppvekstmiljø.

² http://biblioteket.husbanken.no/arkiv/dok/Statistikk/Maanedsstatistikken_for_juli_2017.pdf